

”Seppo Laurell ja kirjan muu toimituskunta on koonnut asiantuntevan ja hyvin kauniin merkkiteoksen Suomen majakoista. Sanoin, kuvin ja aikaisemmin tuntemattomin alkuperäispiirustuksin kirja kertoo tyhjentävästi itse majakoista, niiden historiasta ja arkkitehtuurista. Kirja ei kuitenkaan rajoitu vain majakalaitokseen. Asettamalla sen kehitystä kunkin ajan historialliseen viitekehykseen kirja on samalla kertomus merenkulun kehityksestä. Täten teos kuvaa myös ratkaisevan osan maamme kansainvälistymisen historiasta. Se on kertomus siitä, miten Suomi avautui maailmalle.”

Tieto-Finlandia 2009 valintalautakunnan perustelut palkintoehdokasvalinnalle

Tieto-Finlandia -palkintoehdokkuus kruunaa Valo merellä -teoksen loistavan syksyn

Vuosi sitten aloitettu projekti *Valo merellä - Ljuset till havs* saatiin arvoiseensa päätökseen, kun teos julkaistiin lokakuun alussa juhlain menoin Kansallisarkistossa. Jörn Donner haastatteli kirjailija Seppo Laurellia Akateemisen kirjakaupan kohtauspaikalla ja syksyä täydentää Tieto-Finlandia -palkintoehdokkuus.

Julkaisutilaisuus Kansallisarkistossa

Yli 200 kutsuvierasta saapui lokakuun 7. päivänä juhlistamaan *Valo merellä - Ljuset till havs* -teoksen julkistamista Kansallisarkistoon. Arkiston pääjohtajan Jussi Nuortevan tervetuliaissanon jälkeen juhlapuheen piti amiraali Juhani Kaskeala ja lopuksi kuultiin kirjailija Seppo Laurellin mietteitä. Vieraat pääsivät myös katsomaan Kansallisarkiston kokoelmiin kuuluvia alkuperäisiä majakoiden rakennuspiirustuksia, joita on tuotu esille arkiston aulaan kellareiden kätkeistä. Piirustukset ovat esillä vielä joulukuun 5. päivään. Niitä voi ihastella myös Kansallisarkiston verkkonäyttelyssä osoitteessa www.narc.fi/valomerella/

Seppo Laurell Jörn Donnerin haastateltavana

Helsingin Akateemisen kirjakaupan kohtauspaikalla 29.10. keskusteltiin Suomen historiallisista majakoista, kun Jörn Donnerin haastateltavana oli merikapteeni Seppo Laurell. Puheenaiheina olivat muun muassa majakoiden säilyttämisen tarkeys ja niiden historiallinen merkitys. Donneria kiinnostivat erityisesti Bengtškärin majakan vaiheet, ja olipa hän löytänyt teosta lukiessaan sen historiasta kiinnostuksen itsensäkin; hänen isoisänsä senaattori Otto Donner piti juhlapuheen Bengtškärin majakan harjannostajaisissa elokuussa 1906.

Kuva: Petri Porkola.

Kaikki John Nurmisen Säätiön teokset jouluhinnoin vuoden loppuun asti

Esim.
Valo merellä 52 € (norm. 64,90)

Muskottisota + Yli maan äären 50 € (norm. 74,80)

Katso tilausohjeet takasivulta!

Kuva: Piirjo Värkkäinen.

Valo merellä -teoksen tekijät ja toimituskuntaan kuuluneet Petri Porkola, Maria Grönroos, Seppo Laurell ja Ilkka Karttunen olivat paikalla kun palkintoehdokkuus julkistettiin. Tieto-Finlandian voittaja julkaistetaan 26.11., ja valinnan tekee Sampo-konsernin Björn Wahlroos.

Tieto-Finlandia

-palkintoehdokkuus
John Nurmisen Säätiön väki otti Tieto-Finlandia -ehdokkuuden ilolla vastaan. *Valo merellä* -teos on ensimmäinen säätiön kustantama julkaisu, joka on ehdolla Tieto-Finlandian saajaksi. Säätiöllä oli ilo ja kunnia tehdä yhteistyötä osaavan ja innokkaan toimituskunnan kanssa. Suuri kiitos tekijöille!

MERIYMPÄRISTÖ

Syksyn 2009 uusia tuulia Puhdas Itämeri -hankkeessa

John Nurmisen Säätiön Puhdas Itämeri -hankkeen toiminta laajenee koko Itämeren alueelle. Alkavissa uusissa fosforinpoistokohteissa säätiön tavoitteena on vuoden 2012 loppuun mennessä pienentää Itämereen joutuvia vuotuisia fosforipäästöjä yhteensä noin 700 tonnilla. Kustannustehokkaiden kohteiden identifiointiseksi on myös avattu kaupungeille ja vesilaitoksille suunnattu hakemusmenetelmä. Säätiön kokonaistavoite Puhdas Itämeri -hankkeessa on pienentää Itämeren vuotuisia fosforikuormitusta yhteensä 2500 tonnilla, josta vähän yli 1000 tonnin vähennys saadaan kasaan Pietarin-hankkeen valmistuessa vuoden 2010 lopussa. Uusien fosforinpoistokohteiden lisäksi säätiö on käynnistänyt Suomenlahden tankkeriliikenteen turvallisuuden parantamiseen tähtäävän Tankkeriturva-hankkeen yhteistyössä merenkulkualan keskeisten toimijoiden kanssa.

Jätevesien fosforinpoistoa tehostetaan Riassa

Riian vesilaitoksen hallituksen puheenjohtaja Vents Balodis ja Juha Nurminen allekirjoittivat yhteistyösopimuksen 25.9.2009 Helsingissä.

Yhteistyö Riian vesilaitoksen kanssa käynnistettiin fosforinpoiston tehostamiseksi Riian 'Daugavgriva' -jätevedenpuhdistamolla. Puhdistamo käsittelee noin miljoonan asukkaan jätevedet ja laskee ne sitten suoraan Itämereen. Yhteistyön tavoitteena on fosforinpoiston tehostaminen Itämeren suojelukomissio HELCOMin suositamalle tasolle, 0,5 mg fosforia litrassa puhdistettua jätevedettä. Kemiallisen fosforinpoiston käyttöönotto vähentää nopeasti ja kustannustehokkaasti Itämeren fosforikuormaa. Puhdas Itämeri -hanke tukee ja nopeuttaa kemiallisen fosforinpoiston toteutusta Riian jätevedenpuhdistamolla.

Hanke toteutetaan kahdessa vaiheessa, joista ensimmäisen on määrä valmistua kesällä 2010. Ensimmäisessä vaiheessa saavutetaan vähintään EU:n vaatima fosforinpoistotaso, 1 mg fosforia/litra puhdistettua jätevedettä. Toinen vaihe sisältyy EU:n Itämeriohjelmasta rahoituksensa saavaan PURE-hankkeeseen. Hankkeen molempien vaiheiden valmistuttua, vuoteen 2012 mennessä, saavutetaan Riassa fosforinpoiston tavoitetaso, jolloin vuosittainen fosforikuorma Itämereen pienenee noin 200 tonnilla.

PURE - Project on Urban Reduction of Eutrophication

PURE on EU-rahoitteinen, kolmivuotinen yhteistyöhanke, johon John Nurmisen Säätiö osallistuu toteuttamalla kemiallisen fosforinpoiston investointeja kolmessa hankekohteessa: Riassa, Jurmalassa (Latvia) ja Brestissä (Valko-Venäjä). Hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen 16.9.2009, EUn Itämeren ohjelman 2007-2013 toisessa haussa. Myös Suomen ympäristöministeriö tukee hanketta.

Hankkeen tavoitteena on tehostaa fosforinpoistoa Itämeren suojelukomissio HELCOMin suositamalle tasolle investoimalla kemialliseen fosforinpoistoon valituissa kohteissa (Riika, Brest ja Jurmala), sekä edesauttaa fosforinpoistoon liittyvän tiedon, tietotaidon ja hyvien käytäntöjen leviämistä ja käyttöönottoa kaikkialla Itämeren valuma-alueen kaupungeissa. Lisäksi hankkeessa tarkastellaan jätevedenpuhdistamoiden lietteenkäsittelyyn liittyvää ongelmatilannetta ja pyritään tuomaan saataville tietoa uusista, innovatiivisista lietteenkäsittelyn ja ravinteiden kierrätyksen vaihtoehdoista. Hanketta toteutetaan fosforinpoiston investointien osalta kohteena olevien vesilaitosten ja John Nurmisen Säätiön yhteistyönä. Investointien toteututtua vuosittainen fosforikuorma Itämereen pienenee jopa 500 tonnilla.

PURE-hankkeessa säätiön pääyhteistyötahoja ovat Turussa toimiva Itämeren kaupunkien liiton ympäristökomissio, joka on hankkeen virallinen päävastuutaho, sekä Itämeren suojelukomissio HELCOM.

EU:n Itämeren ohjelma Baltic Sea Region Programme 2007 - 2013: eu.baltic.net

Euroopan unionin osarahoittama
(Euroopan aluekehitysrahasto ja Eurooppalaisen
naapurisuuden ja kumppanuuden väline)

Öljyonnettomuuden riski pienemmäksi Suomenlahdella

Itämeren herkkä luonto ei kestäisi suuren luokan öljyonnettomuutta. Suomenlahti on maailman vilkkaimmin liikennöityjä meri-alueita, ja siellä liikennöivien öljytankkereiden määrä kasvaa jatkuvasti. Viime vuosina on öljytankkereille sattunut useita läheltä piti -tilanteita. Lisäksi nykyinen öljyntorjuntakapasiteetti on riittämätön suojaamaan Suomenlahden luontoa pienemmänkään öljyvahingon sattuessa.

Tämän vuoksi käynnistettiin John Nurmisen Säätiön aloitteesta syksyllä 2008 esiselvitystyö, jossa tarkasteltiin kokonaiskuvaa Suomenlahden meriliikenteen tilanteesta yhdessä merenkulkualan keskeisten toimijoiden kanssa. Esiselvityksessä tunnistettiin kaksi konkreettista osa-alueita, joihin panostamalla säätiö voisi vaikuttaa Suomenlahden tankkeriliikenteen turvallisuuden parantamiseen: navigointikäytännöt ja turvallisuuskulttuuri tankkereilla.

Säätiön hallitus hyväksyi Tankkeriturva-hankesuunnitelman 1.10.2009. Tankkeriturva-hankkeen tavoitteena on öljytankkereiden yhteentörmäysten ja karilleajojen todennäköisyyden pienentäminen Suomenlahdella. Navigointikäytäntöjä ennakoluultomasti kehittämällä pyritään vaikuttamaan toimintatapoihin ja tiedonvälitykseen sekä laivan komentosillalla että maissa toimivissa meriliikenteen valvontaeli VTS-keskuksissa.

Hankkeen ensimmäisen vuoden tavoitteena on, yhteistyössä Merenkulkulaitoksen, Neste Shippingin, Furuno Finlandin sekä Navielektron kanssa, laivoilta maihin lähetettävän reittisuunnitelman tekninen toteutus ja sen lanseeraaminen eri tahoilla. Samalla kerätään tietoja laivan kanalta olennaisimmasta navigointiin vaikuttavasta informaatiosta. Jatkosuunnitelmissa on tiedonsaantia ja päätöksentekoa alusten komentosillalla helpottavan vastavuoroisen palvelukonseptin kehittäminen.

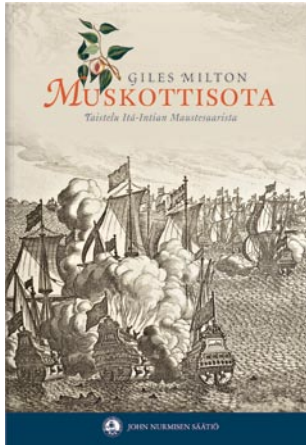

PUHDAS ITÄMERI JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

Puhdas Itämeri -hanke kiittää kaikkia tukijoita ja yhteistyökumppaneita vuodesta 2009! Työ jatkuu.

Muskottisota ihastuttaa ja kauhistuttaa lukijoita

Helsingin kirjamesseilla lokakuun lopussa julkaistu *Muskottisota - Taistelu Itä-Intian Maustesaarista* on saanut suomenkielisen käännöksen myötä paljon kehuja, eikä suotta. Juha Ruusuvuoren sanankäyttö on mukavan rempseää ja mukaansavievää. *Muskottisodan* lukeminen ei myöskään jätä kylmäksi sisältönsä puolesta: maustekaupan herruudesta taistelemisen ei aina ollut helppoa. Merielämän vaarat, tropiikin kuumuus ja taistelun mahdollisuus värittivät 1600-luvun mausteita havittelevien seikkailijoiden elämää. Suoranainen kidutus ja uskomaton julmuus kanssaihmiä kohtaan oli todellista. Mausteiden suuri merkitys vaikutti myös kokonaisten kansojen ja saarien kohtaloon, kuten New Yorkin.

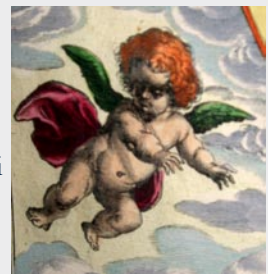
Tervetuloa tutustumaan John Nurmisen Säätiöön

Tarjosimme JNS-Uutisten lukijoille viime keväänä mahdollisuuden tulla tutustumaan toimintaamme ja katsomaan kokoelmiamme. Tällainen tilaisuus järjestetään nyt uudestaan:

keskiviikkona 9.12.2009 klo 17-19

Paikalla tilaisuudessa ovat myös kirjailijat Seppo Laurell & Alpo Tuurnala

Ilmoittautumiset 4.12.2009 mennessä
maria.gronroos@jnffoundation.fi
050 545 0481

Alpo Tuurnalan ihastuttavia Kuninkaansaari-aiheisia akvarelleja esillä John Nurmisen Säätiössä 7.12.2009 - 26.2.2010

Akvarelleihin voi tulla tutustumaan tiistaisin klo 13-15 tai sopimuksen mukaan

*Alpo Tuurnala maalaa siveltimellä ja sanoilla suoraan sydämiin ...
Ihanan herkkiä, suloisia akvarellikuvia!
Kodin kuvalehti*

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

John Nurmisen Säätiö on perustettu vuonna 1992. Säätiöllä on kaksi toimintalinjaa: merihistoria ja meriympäristö. Säätiön kulttuuritoiminta on keskittynyt merenkulun, löytöretkien ja kartografian historiaan.

Säätiön Puhdas Itämeri -hankkeen päämääränä on vähentää Itämeren rehevöitymistä ja lisätä meren tilaan liittyvää ympäristötietoisuutta.

John Nurmisen Säätiö
Pasilankatu 2
00240 Helsinki

www.johnnurmisenfaatio.fi
www.puhdasitameri.fi

JNS-UUTISET

Painosmäärä: 4000

Olemme postittaneet tämän lehden rekisterissämme oleville asiakkaillemme sekä yhteistyökumppaneillemme. Mikäli et jatkossa halua JNS-Uutisia, ilmoita asiasta John Nurmisen säätiöön. Olemme myös kiitollisia palautteesta.

JNS-Uutiset ilmestyy 4 kertaa vuodessa.

KIRJAT

Hinnat sisältävät postimaksun Suomessa

Merelliset teokset nyt jouluhinnoin! Käytä tilatessa tuotekoodia joul2009

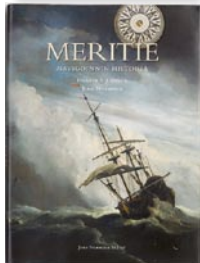
VALO MERELLÄ - LJUSET TILL HAVS

Suomen majakat - Finlands fyrar 1753-1906

Seppo Laurellin mukaansatempaavasti kirjoittama tuore uutuuskirja on upeasti kuvitettu teos, joka valaisee Suomen historiallisten majakoiden taustoja, arkkitehtuuria ja rakentamista.

360 sivua. Suomi/Svenska.

52 € (64,90)

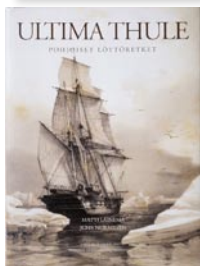
MERITIE

Navigoinnin historia

Kansainvälisesti menestynyt Meritie on silmiä hivelevä arvoteles merten, laivojen ja navigoinnin historiasta kaikille merenkulusta kiinnostuneille.

374 sivua. Suomi, englanti, saksa.

70 € (89)

ULTIMA THULE

Pohjoiset löytöretket

Teos pohjoisen kartografian ja navigoinnin historiasta. Kirja sai Suomen kirjataiteen komitean kunniamaininnan vuonna 2001.

344 sivua. Suomi, ruotsi, englanti.

60 € (79,90)

MARE BALTICUM

2000 vuotta Itämeren historiaa

Itämeren kohtalot kahden vuosituhannen ajalta. Suomen kirjataiteen komitea palkitsi teoksen vuoden 1995 kauneimpana kirjana. 288 sivua. Suomi, englanti.

60 € (79,90)

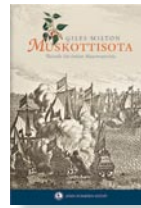

KUNINKAANSAARI

Akvarellinkeveä saaripäiväkirja kolmelta vuosikymmeneltä

Mökkielämää paratiisinaisessa linnoitussaareissa Helsingin edustalla. 128 sivua.

25 € (34,90)

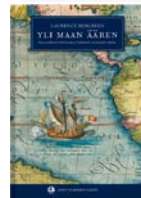

MUSKOTTISOTA

Taistelu Itä-Intian Maustesaarista

Hyvä sekoitus loistavaa tarinan kerrontaa ja oikeaa historiaa unohdetusta kauppasodasta, joka käytiin Maustesaarilla 1600-luvulla. 312 sivua.

30 € (34,90)

YLI MAAN ÄÄREN

Magalhãesin kohtalokas purjehdus maailman ympäri

Jännittävä ja traaginen kertomus ensimmäisestä maailmanympäripurjehduksesta. 354 sivua.

30 € (39,90)

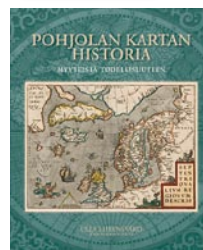

YKSINPURJEHDUS MAAPALLON YMPÄRI

YMPÄRI sekä purjehdus Liberdadella Brasiliasta Amerikkaan

Joshua Slocumin tarina on merikirjallisuuden ja matkakertomusten klassikko. 256 sivua.

20 € (29,90)

POHJOLAN KARTAN HISTORIA

Myyteistä todellisuuteen

Ensimmäinen perusteellinen tutkimus pohjoismaisen kartanteon kehityksestä. Lisäksi teos on chymätön hakuteos, innostava oppikirja ja erinomainen lahjakirja. 375 sivua. Suomi, englanti.

40 € (54,90)

MARINKONSTENS MÄSTARE

400 år av marinmålningar

Boken presenterar Europas mest uppskattade konstnärers marinmålningar från 1600-talet till 1900-talet. I boken finns över 200 färgbilder med skepps- och havsmotiv. 326 sidor.

45 € (67,90)

PAKETTITARJOUKSET

MERITIE + ULTIMA THULE 99 €

MUSKOTTISOTA + YLI MAAN ÄÄREN 50 €

KIRJOJEN TILAUS: www.johnnurmisenosaatio.fi • puh. 050 545 0481 • maria.gronroos@jnfoundation.fi

KYLLÄ KIITOS! Tilaan seuraavat teokset:

Meritie + Ultima Thule	_____ kpl	kieli (Ultima): _____
Muskottisota + Yli maan äären	_____ kpl	
Valo merellä - Ljusets till havs	_____ kpl	
Meritie	_____ kpl	kieli: _____
Ultima Thule	_____ kpl	kieli: _____
Mare Balticum	_____ kpl	kieli: _____
Pohjolan kartan historia	_____ kpl	kieli: _____
Marinkonstens mästare	_____ kpl	
Yksinpurjehdus maapallon ympäri	_____ kpl	
Yli maan äären	_____ kpl	
Muskottisota	_____ kpl	
Kuninkaansaari	_____ kpl	

Tilaaaja: _____

Osoite: _____

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

John Nurmisen Säätiö

tunnus 5015946

00003 VASTAUSLÄHETYS